

**Klasa:** 022-03/13-01/181

**Urbroj:** 50301-04/04-13-2

**Zagreb,** 25. srpnja 2013.

## **PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA**

**Predmet:** Prijedlog zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003 od 27. studenoga 2003. o nadležnosti, priznanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću, kojom se stavlja izvan snage Uredba (EZ) br. 1347/2000, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst) i članaka 172., 204. i 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/2013), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003 od 27. studenoga 2003. o nadležnosti, priznanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću, kojom se stavlja izvan snage Uredba (EZ) br. 1347/2000, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Milanku Opačić, potpredsjednicu Vlade Republike Hrvatske i ministricu socijalne politike i mladih, Maju Sporiš, zamjenicu ministrice socijalne politike i mladih, te Mihaelu Matokanović Džimbeg, pomoćnicu ministrice socijalne politike i mladih.

**PREDSJEDNIK**

Zoran Milanović

**PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE VIJEĆA (EZ) BR. 2201/2003  
OD 27. STUDENOGA 2003. O NADLEŽNOSTI, PRIZNANJU I IZVRŠENJU  
SUDSKIH ODLUKA U BRAČNIM SPOROVIMA I U STVARIMA POVEZANIM S  
RODITELJSKOM ODGOVORNOŠĆU, KOJOM SE STAVLJA IZVAN SNAGE  
UREDBA (EZ) BR. 1347/2000, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

**PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE VIJEĆA (EZ) BR. 2201/2003  
OD 27. STUDENOGA 2003. O NADLEŽNOSTI, PRIZNANJU I IZVRŠENJU  
SUDSKIH ODLUKA U BRAČNIM SPOROVIMA I U STVARIMA POVEZANIM S  
RODITELJSKOM ODGOVORNOŠĆU, KOJOM SE STAVLJA IZVAN SNAGE  
UREDBA (EZ) BR. 1347/2000**

**I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA**

Ustavna osnova za donošenje ovoga zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1., a u vezi s člankom 70. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 - pročišćeni tekst).

**II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU  
PREDLOŽENIM ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM  
ZAKONA PROISTEĆI**

Na razini Europske unije u studenome 2003. godine donesena je Uredba Vijeća (EZ) br. 2201/2003 od 27. studenoga 2003. o nadležnosti, priznanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću, kojom se stavlja izvan snage Uredba (EZ) br. 1347/2000 (u daljnjem tekstu: Uredba Vijeća (EZ) br. 2201/2003). Uredba Vijeća (EZ) br. 2201/2003 stupila je na snagu 1. kolovoza 2004. godine, a u primjeni je od 1. ožujka 2005. godine, osim članaka 67., 68., 69. i 70. koji se primjenjuju od 1. kolovoza 2004. godine. Uredba Vijeća (EZ) br. 2201/2003 je u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama.

Uredba Vijeća (EZ) br. 2201/2003 odnosi se na građansko pravne stvari:

- prestanka braka (razvod, zakonsku rastavu ili poništaj braka);
- roditeljsku skrb, odnosno odgovornost (dodjelu, izvršavanje, prijenos, ograničenje ili oduzimanje, te pravo na kontakte s djetetom);
- skrbništva i udomiteljstva te sličnih pravnih instituta;
- određivanja dužnosti svake osobe ili tijela koje brine o djetetu i njegovoj imovini, koje ga zastupa i koje mu pomaže;
- smještaja djeteta kod udomitelja ili u ustanovu;
- mjere zaštite djeteta koje se odnose na upravljanje, čuvanje ili raspolaganje djetetovom imovinom.

Uredba Vijeća (EZ) br. 2201/2003, između država članica, ima prednost pred sljedećim konvencijama, u onoj mjeri u kojoj se one odnose na područje primjene ove Uredbe, i to pred:

- a) Haškom konvencijom od 5. listopada 1961. o ovlastima tijela i primjenjivom pravu s obzirom na zaštitu maloljetnika,
- b) Luksemburškom konvencijom od 8. rujna 1967. o priznanju odluka koje se odnose na valjanost brakova,

- c) Haškom konvencijom od 1. lipnja 1970. o priznanju razvoda i zakonskim rastavama,
- d) Europskom konvencijom od 20. svibnja 1980. o priznanju i izvršenju odluka koje se odnose na skrb nad djecom i ponovnoj uspostavi skrbi nad djecom, te
- e) Haškom konvencijom od 25. listopada 1980. o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece.

Ovim se zakonom osigurava provedba Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003. Predloženim zakonom utvrđuje se Ministarstvo socijalne politike i mladih kao središnje tijelo za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003, dok će tijela primjene biti sudovi i centri za socijalnu skrb. Također, predloženim zakonom definiraju se zadaće središnjeg tijela, odnosno Ministarstva socijalne politike i mladih u svojstvu središnjeg tijela, te se utvrđuju tijela primjene i njihov djelokrug.

### **III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA**

Provedba ovoga zakona zahtijeva osiguranje dodatnih financijskih sredstava u državnom proračunu Republike Hrvatske, koja se odnose na: razliku plaće postojećih kadrova (s obzirom na povećani opseg i višu složenost poslova koje zahtijeva provedba Uredba Vijeća (EZ) br. 2201/2003 i zakona), službena putovanja radi sudjelovanja predstavnika središnjeg tijela Republike Hrvatske na radnim sastancima središnjih tijela, edukacije službenika, troškove punomoćnika u području jurisdikcije Republike Hrvatske, a za podnositelje zahtjeva iz druge države (za pokrivanje troškova za rad *pro bono* punomoćnika u zastupanju stranke, sukladno Uredba Vijeća (EZ) br. 2201/2003) te za usluge prevođenja (obraci i prateća dokumentacija dostavlja se središnjem tijelu na jeziku države primateljice). Sredstva su osigurana za 2013. godinu u razdjelu Ministarstva socijalne politike i mladih, kao središnjeg tijela za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003, te su planirana za 2014. i 2015. godinu u istom razdjelu.

### **IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU**

Zbog potrebe usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s propisima Europske unije na ovome području, sukladno članku 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/2013) predlaže se donošenje ovoga zakona po hitnom postupku.

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE VIJEĆA (EZ)  
BR. 2201/2003 OD 27. STUDENOGA 2003. O NADLEŽNOSTI, PRIZNANJU I  
IZVRŠENJU SUDSKIH ODLUKA U BRAČNIM SPOROVIMA I U STVARIMA  
POVEZANIM S RODITELJSKOM ODGOVORNOŠĆU, KOJOM SE STAVLJA  
IZVAN SNAGE UREDBA (EZ) BR. 1347/2000**

## **I. UVODNE ODREDBE**

### *Predmet zakona*

#### **Članak 1.**

(1) Ovim se Zakonom utvrđuje provedba Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003 od 27. studenoga 2003. o nadležnosti, priznanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću, kojom se stavlja izvan snage Uredba (EZ) br. 1347/2000 (SL L 338, 23.12.2003.) - u daljnjem tekstu: Uredba Vijeća (EZ) br. 2201/2003.

(2) Ovim se Zakonom određuje središnje tijelo nadležno za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003, te djelokrug i način rada središnjeg tijela.

(3) Ovim se Zakonom utvrđuju tijela nadležna za postupanje te za donošenje odluka na području primjene Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003.

### *Pojmovi*

#### **Članak 2.**

Pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju jednako značenje kao pojmovi uporabljeni u Uredbi Vijeća (EZ) br. 2201/2003.

## **II. NADLEŽNA TIJELA I DJELOKUG**

### *Središnje tijelo*

#### **Članak 3.**

(1) Središnje tijelo za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003 je ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi (u daljnjem tekstu: Središnje tijelo).

(2) Pri provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003 i ovoga Zakona, Središnje tijelo surađuje s tijelima državne uprave nadležnima za poslove pravosuđa, unutarnjih poslova, vanjskih i europskih poslova, te s drugim državnim tijelima.

(3) Tijelo iz čijeg djelokruga se traži određeni podatak i/ili usluga, obvezno je postupiti bez odgode radi brzog i učinkovitog postupanja Središnjeg tijela. Ukoliko zatraženi podatak ili usluga nije u djelokrugu zamoljenog tijela, dotično tijelo je dužno bez odgode ustupiti zahtjev nadležnom tijelu i o tome na najbrži mogući način obavijestiti Središnje tijelo.

### ***Djelokrug Središnjeg tijela***

#### **Članak 4.**

Središnje tijelo obavlja poslove propisane Uredbom Vijeća (EZ) br. 2201/2003 i ovim Zakonom, a osobito:

1. prima i prosljeđuje zahtjeve iz područja primjene Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003,
2. pruža stručnu pomoć po zahtjevima i zamolbama drugih središnjih tijela,
3. prikuplja podatke i informacije o statusu djeteta,
4. štiti dobrobit i interes djeteta,
5. pruža informacije o važećim propisima na području primjene Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003,
6. pruža informacije drugim središnjim tijelima o stanju predmetnih postupaka,
7. olakšava komunikaciju između nadležnih tijela u postupku,
8. surađuje i savjetuje se s drugim središnjim tijelima,
9. potiče mirno rješavanje sporova,
10. u odgovarajućim slučajevima pomaže u provođenju postupka,
11. upućuje obavijesti nadležnim tijelima država članica Europske unije, odnosno Europskoj komisiji u slučajevima propisanim Uredbom Vijeća (EZ) br. 2201/2003,
12. potiče unaprjeđenje provedbe Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003,
13. obavlja i druge poslove sukladno Uredbi Vijeća (EZ) br. 2201/2003.

### ***Nadležna tijela za primjenu i njihov djelokrug***

#### **Članak 5.**

Nadležna tijela za donošenje odluka i provođenje određenih postupaka temeljem Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003 su sudovi i centri za socijalnu skrb, sukladno propisanom djelokrugu i nadležnostima tih tijela.

### **III. ZAVRŠNE ODREDBE**

#### ***Stupanje na snagu***

#### **Članak 6.**

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

## OBRAZLOŽENJE

**Uz članak 1.** Člankom 1. određuje se predmet ovoga Zakona. Njime se utvrđuje provedba Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003 od 27. studenoga 2003. o nadležnosti, priznanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću, kojom se stavlja izvan snage Uredba (EZ) br. 1347/2000. Ujedno, određuje se Središnje tijelo, djelokrug tog tijela i njegov način rada, u skladu s obvezom država članica propisanom člankom 53. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003.

**Uz članak 2.** Člankom 2. radi dosljednosti, jednoobraznosti odnosno pravilne primjene i provedbe Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003, određuje se da pojmovi uporabljeni u ovome Zakonu imaju jednako značenje kao i pojmovi uporabljeni u Uredbi Vijeća (EZ) br. 2201/2003.

**Uz članak 3.** Člankom 3. određuje se Središnje tijelo za provedbu Uredbe (EZ) br. 2201/2003. Poslove Središnjeg tijela obavljat će ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi. Osim toga, Ministarstvo socijalne politike i mladih je određeno Središnjim tijelom za provedbu Haaške konvencije od 25. listopada 1980. o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece, na koju upućuje i Uredba Vijeća (EZ) br. 2201/2003.

**Uz članak 4.** Člankom 4. određuje se djelokrug Središnjeg tijela. Ovim člankom određuju se poslovi Središnjeg tijela, polazeći od djelokruga propisanog za ta tijela Uredbom Vijeća (EZ) br. 2201/2003, uključujući nadležnosti Središnjeg tijela za postupanje po pojedinim predmetima iz područja primjene ove Uredbe.

**Uz članak 5.** Člankom 5. propisuju se nadležna tijela za primjenu i njihov djelokrug. Uredba određuje nadležna tijela za odlučivanje u predmetima koje obuhvaća Uredba, sukladno propisanom djelokrugu i nadležnostima tih tijela. S obzirom na područja koja su uređena Uredbom Vijeća (EZ) br. 2201/2003, te odredbe kojima je obveza država odrediti nadležna tijela za odlučivanje, odredbom članka 5. istaknuto je koja su to tijela u Republici Hrvatskoj. Ta tijela u predmetima obuhvaćenih područjem primjene ove Uredbe postupaju u skladu s važećim propisima Republike Hrvatske kojima se, između ostalog, uređuje njihova stvarna i mjesna nadležnost i postupak.

**Uz članak 6.** Člankom 6. propisan je dan stupanja na snagu ovoga Zakona.